

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Folketingets Sundhedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 26-05-2008
J.NR.: 04-014102-08-0499
REF.: rmm-tle

folketinget@folketinget.dk

Vedrørende forslag til lov om sikring af visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale (L 69)

Advokatrådet er blevet opmærksom på ovennævnte lovforslag som har været førstebehandlet i Folketinget. Advokatrådet har i den forbindelse fundet anledning til at udtale sig om sagen til brug for Sundhedsudvalgets behandling.

Advokatrådet finder det problematisk, at det ikke i lovforslaget nærmere er defineret, hvilke stoffer, som må forventes at være omfattet af forslaget, men at det i stedet er overladt til ministeren at fastlægge, hvilke stoffer loven omfatter jf. § 1 stk. 2.

§ 1, stk. 1 henviser til listen med stoffer fra eksportkontrolforordningens bilag. Denne liste er meget omfattende. Det bør afklares, om det er hensigten, at loven tillige skal omfatte stoffer, der er omfattet af EU forordningens catch-all bestemmelser. § 1 stk. 2 bemyndiger ministeren til at udvide bekendtgørelsens anvendelsesområde til også at omfatte andre biologiske stoffer, der vurderes at kunne anvendes ved biologiske anslag rettet mod mennesker. Denne bestemmelse åbner for et meget frit skøn for ministeren til at fastsætte regler. Advokatrådet finder under alle omstændigheder, at det bør fremgå af bemærkningerne, at eksportkontrolforordningens bilag tjener som en eksemplificering ved vurderingen af hvilke andre stoffer, der kan være omfattet af § 1, stk. 2. Desuden anbefaler Advokatrådet, at der fastsættes mere præcist angivne kriterier for hvilke andre stoffer, der vil være omfattet af bestemmelsen.

Advokatrådet finder desuden, at der i forslagens § 1 bør indsættes nærmere retningslinjer for, hvad der ligger i kriteriet: "biologiske anslag rettet mod mennesker." Bemærkningerne til § 1 er efter Advokatrådets vurdering ikke tilstrækkelige på dette punkt.

Advokatrådet er generelt betænkelig ved den øgede brug af adgang for offentlige myndigheder til at opnå adgang til privat område uden retskendelse.

Kontrolmuligheden i form af adgang til privat ejendom uden dommerkendelse er en indgribende foranstaltning og Advokatrådet mener, at behovet for at fastsætte regler, der fraviger grundlovens udgangspunkt bør underkastes en indgående vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Kombinationen af, at der på den ene side gives hjemmel til at fastsætte nogle forholdsvis indgribende regler i form af tilladelsesordning, uanmeldt tilsyn og adgang til indhentelse af oplysninger hos private, og at det på den anden side ikke i loven er fastlagt eller defineret, hvornår der er grundlag for at anvende disse regler, er efter Advokatrådets opfattelse retssikkerhedsmæssigt betænkelig.

Advokatrådet er af den opfattelse, at offentlige myndigheders adgang til privat ejendom er indgribende og at grundlovens udgangspunkt er at sådanne indgreb så vidt muligt bør begrænses til de tilfælde, hvor det er strengt nødvendigt. Udgangspunktet bør være, at der skal indhentes en dommerkendelse, og at lovbestemmelser, der hjemler denne adgang indeholder nogle nærmere betingelser, der skal være til stede for at få en kendelse. De almindelige regler om nødvendighed og proportionalitet gælder, men de bør så vidt muligt suppleres af kriterier, der kan vejlede dommeren og forvaltningen. I de tilfælde, hvor der undtagelsesvis skulle være et behov for lovhjemlet adgang for offentlige myndigheder uden retskendelse, bør der ligeledes være fastsat nærmere betingelser, der kan vejlede forvaltningen. Det kunne for eksempel være ved at betinge adgang for forvaltningen af en nærmere konkretiseret formodning. Ved at stille krav om en begrundet formodning vil man kunne sikre private mod offentlige myndigheders fishing expeditions.

Det foreslås derudover, at § 5 stk.1: "har til enhver tid" ændres til: "kan efter forudgående skriftligt varsel på minimum 14 dage." Dette bør være hovedreglen, når der er tale om forvaltningsmyndigheders kontrolbesøg. Advokatrådet savner en nærmere begrundelse for at hjemle uvarslede kontrolbesøg, da forvaltningen under alle omstændigheder skal overgive sagen til politiet, hvis der er mistanke om et kriminelt forhold.

Advokatrådet foreslår tillige at § 5 stk. 4: "udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form" præciseres, så det klart fremgår, at kontrolmyndigheden ikke er bemyndiget til at medtage originalmateriale og hardware.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe